

domum, id est, templum illud, quod fulgebatur augustinus, oculis comprobamus, quia habitatorem Christum perdidit, et hereditatem praeperere gestiens, occidit heredem. **A.** Patefacta sunt januae caeli Christi martyri beato Stephano, qui in numero martyrum inventus est primus: **V.** Et ideo triumphat in caelis coronatus. **R.** Mortem enim, quam Salvator noster dignatus est pro nobis pati, hanc ille primus reddidit Salvatori. Et ideo, Gloria Patri. Et ideo.

Lectio ix.

Dico enim vobis: non me videbitis amodo, donec dicatis: Benedictus qui venit in nomine Domini. Ad Jerusalem loquitur, et ad populum Iudaeorum. Versiculum autem istum, quo et parvuli atque lactentes in ingressu Jerusalem Domini Salvatoris usi sunt, quando dixerunt: Benedictus qui venit in nomine Domini, hosanna in excelsis: sumpsit de centesimo decimo septimo Psalmo, qui manifeste de adventu Domini scriptus est.

Te Deum laudamus. 47.

Ad Laudes, et per Horas, omnia ut in die Festo. 250.
prater Orationem seq.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiternus Deus, qui primitias

martyrum in beati Levitae Stephani sanguine dedicasti: tribue quesumus; ut pro nobis intercessor existat, qui pro suis etiam persecutoribus exoravit Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit.

Pro coem. S. Joannis.
Añs. Iste est Joannes, qui supra pectus Domini in cena recubuit: beatus Apostolus, cui revelata sunt secreta caelestia. **R.** Hic est discipulus ille, qui testimonium perhibet de his. **A.** Et scimus quia verum est testimonium ejus.

Oratio.

ECCLIAM tuam, Domine, benignus illustra: ut beati Joannis Apostoli tui et Evangelistae illuminata doctrina, ad dona perveniat sempiterna.

Pro SS. Innocentibus.

Añs. Hi sunt, qui cum mulieribus non sunt coinquinati: Virgines enim sunt, et sequuntur Agnum quocumque ferit. **R.** Herodes iratus occidit multos pueros. **A.** In Bethlehlem Judae civitate David.

Oratio.

Deus, cujus hodierna die praecognos Innocentes martyres non loquendo, sed moriendo confessi sunt: Omnia in nobis vitiorum mala mortifica, ut fidem tuam, quam lingua nostra loquitur,

IN OCTAVA

S. Joannis.

Duplex.

Ad Matutinum omnia ut in Communi Apostolorum. ij. prater Lectiones.

In primo Nocturno.

De libro Apocalypsis beati Joannis Apostoli.

Lectio j. Cap. 4.

Post haec vidi: et ecce ostium apertum in caelo: et vox prima, quam audivi, tamquam tuba loquentis mecum, dicens: Ascende huc, et ostendam tibi quae oportet fieri post haec. Et statim fui in spiritu: et ecce sedes posita erat in caelo, et supra sedem sedens. Et qui sedebat, similis erat aspectui lapidis jaspidis et sardinis: et iris erat in circuitu sedis, similis visioni smaragdinae. Et in circuitu sedis sedilia viginti quatuor: et super thronos viginti quatuor seniores sedentes, circumamicti vestimentis albis, et in capitibus eorum corona aurea.

A. Valde honorandus est beatus Joannes, qui supra pectus Domini in cena recubuit: **V.** Cui Christus in cruce matrem virginem virginem commendavit. **R.** Virgo est electus a Domino, atque inter ceteros magis dilectus. Cui Christus,

etiam moribus vita fateatur. Per Dominum.

In secundis Vesperis
Añs. de Laudibus Festi.
250. Psalmi de Dominica.
152. et loco ultimi. Psalm.
Creddidi. 156.

Deinde fit de S. Joanne.
Capitulum. Qui timet, et Hymnus. Exultet orbis, ut in die Festo. 256.

R. Valde honorandus est beatus Joannes. **R.** Qui supra pectus Domini in cena recubuit.

Ad Magnificat. Añs.
Iste est Joannes, qui supra pectus Domini in cena recubuit: beatus Apostolus, cui revelata sunt secreta caelestia.

Oratio. Ecclesiam. 270.

Pro S. Stephano. Añs.
Sepeliunt Stephanum viri timorati, et fecerunt planctum magnum super eum. **R.** Stephanus vidit caelos apertos. **A.** Vidit et introivit: beatus homo, cui caeli patebant.

Oratio. Omnipotens. 270.

Pro SS. Innocentibus. Añs.
Innocentes pro Christo infantes occisi sunt, ab iniquo rege lactentes interfecti sunt: ipsum sequuntur Agnum sine macula, et dicunt semper: Gloria tibi Domine. **R.** Sub throno Dei omnes sancti clamant. **R.** Vindica sanguinem nostram Deus noster. **Oratio. Deus, cujus,**
270.

Lectio ij.

Et de throno procedentem fulgura, et voces, et tonitrua: et septem lampades ardentes ante thronum, qui sunt septem spiritus Dei. Et in conspectu sedis tanquam mare vitreum simile cristallo; et in medio sedis, et in circuitu sedis, quatuor animalia plena oculis ante et retro. Et animal primum simile leoni, et secundum animal simile vitulo, et tertium animal habens faciem quasi hominis, et quartum animal simile aquilae volante. Et quatuor animalia, singula eorum habebant alas senas: et in circuitu, et intus plena sunt oculis.

¶ Hic est discipulus ille, qui testimonium perhibet de his, et scripsit haec: * Et scimus quia verum est testimonium ejus. ¶ Fluente Evangelii de ipso sacro Dominici pectoris fonte potavit. Et scimus.

Lectio iij.

Et requiem non habebant die ac nocte, dicentia: Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus omnipotens, qui erat, et qui est, et qui venturus est. Et cum darent illa animalia gloriam, et honorem, et benedictionem sedenti super thronum, viventi in saecula saeculorum, procedebant viginti

quatuor seniores ante sedentem in throno, et adorabant viventem in saecula saeculorum, et mittebant coronas suas ante thronum, dicentes: Dignus es Domine Deus noster accipere gloriam, et honorem, et virtutem: quia tu creasti omnia, et propter voluntatem tuam erant, et creata sunt.

¶ Hic est beatissimus Evangelista et Apostolus Joannes. * Qui privilegio amoris praecipui, ceteris altius a Domino meruit honorari. ¶ Hic est discipulus ille, quem diligebat Jesus, qui supra pectus Domini in cena recubuit. Qui. Gloria Patri. Qui.

In secundo Nocturno.

Ex Tractatu sancti Augustini Episcopi in Joannem.

Lectio iv. Tract. 56.

¶ Quatuor Evangelii, sive potius quatuor libris unius Evangelii, sanctus Joannes Apostolus non immerito secundum intelligentiam spiritalem aequale comparatus, alius multoque sublimius aliis tribus erexit praedicationem suam: et in ejus erectione etiam corda nostra erigi voluit. Nam ceteri tres Evangelistae tanquam cum homine Domino in terra ambulantes, et de divinitate ejus pauca dixerunt:

istum autem quasi piguerit in terra ambulare, sicut ipso exordio sui sermonis intonavit, erexit se non solum super terram, et super omnem ambitum aeris et caeli, sed super omnem etiam exercitum Angelorum omnemque constitutionem invisibilium potestatum: et pervenit ad eum, per quem facta sunt omnia, dicendo: In principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum.

¶ Qui vicerit, faciam illum columnam in templo meo, dicit Dominus: * Et scribam super eum nomen meum, et nomen civitatis novae Jerusalem. ¶ Vincenti dabo edere de ligno vitae, quod est in paradiso Dei mei. Et scribam.

Lectio v.

Huc tantae sublimitati principii etiam cetera congrua praedicavit, et de Domini divinitate, quomodo nullus alius est locutus: hoc ructabat, quod hiberat. Non enim sine causa de illo in isto ipso Evangelio narratur, quia et in convivio super pectus Domini discumbebat. De illo ergo pectore in secreto bibebat: sed quod in secreto bibit, in manifesto eructavit: ut perveniat ad omnes Gentes non solum incarnatio filii Dei, passio, et re-

surrectio; sed etiam quod erat ante incarnationem unicus Patri, Verbum Patris, coaeternus generanti, aequalis ei a quo missus est.

¶ Diligebat autem eum Jesus, quoniam specialis praerogativa castitatis, ampliori dilectione fecerat dignum: * Quia virgo electus ab ipso, virgo in aevum permansit. ¶ In cruce denique moriturus, huic matrem suam virginem virginem commendavit. Quia virgo.

Lectio vj.

AQUILA ipse est Joannes, a sublimium praedicator, et lucis interna atque aeterna fixis oculis contemplator. Dicuntur enim et pulli aquilaram a parentibus sic probari, patris scilicet ungue suspendi, et radiis solis opponi. Qui firme contemplatus fuerit, filius agnoscitur: si acie palpitaverit, tanquam adulterinus ab ungue dimittitur. Jam ergo videte quam sublimia loqui debuit, qui est aequale comparatus: et tamen etiam nos humi repentes, infirmi, et vix illius momenti inter homines, audenti tractare ista, et ista exponere: et putamus nos aut capere posse cum cogitamus, aut capere cum dicimus.

¶ In medio Ecclesiae

aperuit os ejus, * Et implevit eum Dominus spiritu sapientia et intellectus. * Jucunditatem et exultationem thesauravit super eum. Et implevit. Gloria Patri. Et implevit.

In tertio Nocturno.

Lectio Evangelii secundum Joannem.

Lectio vij. Cap. 21. d.

In illo tempore: Dixit Jesus Petro: Sequere me. Conversus Petrus, vidit illum discipulum, quem diligebat Jesus, sequentem. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

omilia 87. in Joannem, circa medium.

Cum magna Christus Petro communicasset, orbis terrarum curam demandasset, martyrium praedixisset, et majorem erga eum dilectionem testatus esset: cum vellet Petrus Joannem socium et collegam, inquit: Hic autem quid? Numquid eandem viam aggrediatur? Et quemadmodum in cena interrogare non ausus, Joannem suffecit; ita nunc vicem reddit, arbitratus eum velle, sed non audere de se sciscitari. Tum Christus: Si eum volo manere donec veniam, quid ad te?

In illum diem suscipiam te servum meum, et ponam te sicut signa-

culum in conspectu meo: * Quoniam ego elegi te, dicit Dominus. * Esto fidelis usque ad mortem, et dabo tibi coronam vitam. Quoniam.

Lectio iij.

Nam cum nimia id charitate diceret Petrus, nec ab eo dividi vellet, ostendens Christus, quod quantavis eum dilectione prosequeretur, suam assequi non posset, inquit: Si eum volo manere, quid ad te? His verbis nos erudiens, neque dolendum, neque curiosius praeter divinam voluntatem investigandum. Nam cum Petrus semper in hujusmodi interrogaciones ferventius prosiliret, iterum ejus fervorem retinens, quod non sit ulterius inquirendum, in hunc modum respondit.

Iste est Joannes, qui supra pectus Domini in cena recubuit: * Beatus Apostolus, cui revelata sunt secreta caelestia. * Fluente Evangelii de ipso sacro Domini pectoris fonte potavit. Beatus Gloria Patri. Beatus.

Lectio ix.

XIII ergo sermo iste inter fratres, quod discipulus ille non moritur; et non dixit ei Jesus, quia non moritur; sed, si eum volo manere donec veniam, quid ad te? Noli arbitrari, inquit, eodem

modo me de vobis disposuisse. Hoc autem dixit, ut intempestivum affectum, et consuetudinis desiderium tolleret. Cum enim essent orbis terrarum curam susceperunt, simul amplius esse non oportebat: magnum enim fuisset mundo detrimentum. Idcirco inquit: Opus suscepisti, id considera, pernice, labora, et te certaminibus expone. Quid ad te, si volo eum manere hic? tu officium tuum cura, et exequere.

Te Deum laudamus, 17.

Ad Laudes, et per Horas omnia ut in Festo. 256.

Pro Comm. SS. Innocentium, Aña. Hi sunt * Herodes iratus. Oratio. Deus, cuius, ut 258.

In ij. Vesperis Aña de Laud. Festi. 256. Psalmi ut in ij. Vesp. de Communt Apostol. xiv.

Capitulum et alia, ut in die. 258. cum comm. SS. Innoc. Aña. Hi sunt. * Herodes iratus. Oratio. Deus, cuius, ut 258.

IN OCTAVA

SS. Innocentium.

Duplex.

Ad Matutinum, Invitat.

Regem Martyrum Domini, * Venite adoremus. Psalm. Venite, exultemus. 2.

Hymnus.

Adversus tyrannum anxius Adesse regem Principem,

Qui nomen Israel Regiam, Teneatque David Regiam. Exclamat amens nuntio, Successor amatis, pelli-

mur; Saclles i, ferrum rape: Perfunde cumas sanguine. Quid proficit tantum nefas?

Quid crimen Herodem juvat?

Unus tot inter funera Impune Christus tollitur.

Jesu, tibi sit gloria,

Qui natus es de Virgine,

Cum Patre, et almo Spiritu,

In sempiterna saecula,

Amen.

Aña, Psalmi, et *.

Noct., sumuntur de Com. plurimor. Mart. xxxvij. excepta secunda Aña ij.

Noct. ut suo loco notatum est infra. 278.

In primo Nocturno.

De Epistola ad Romanos

Lectio j. Cap. 5.

JUSTIFICATI ergo ex fide, pacem habemus ad Deum per Dominum nostrum Jesum Christum: per quem et habemus accessum per fidem in gratiam istam, in qua stamus, et gloriamur in spe gloriae filiorum Dei. Non solum autem, sed et gloriamur in tribulationibus: scientes quod tribulatio patientiam operatur: patientia autem probatio- nem, probatio vero spem, spes autem non confundit: quia charitas Dei

diffusa est in cordibus nostris per Spiritum sanctum qui datus est nobis.

¶ Centum quadraginta quatuor millia, qui empti sunt de terra, hi sunt qui cum mulieribus non sunt coinquinati: * Virgines enim permanserunt, ideo regnant cum Deo, et Agnus Dei cum illis. ¶ Isti sunt qui venerunt ex magna tribulatione, et laverunt stolas suas in sanguine Agni. Virgines.

Lectio ij.

Utrid enim Christus, cum adhuc infirmi essemus, secundum tempus pro impiis mortuus est? Vix enim pro justo quis moritur: nam pro bono forsitan quis audeat mori. Commendat autem charitatem suam Deus in nobis: quoniam cum adhuc peccatores essemus, secundum tempus Christus pro nobis mortuus est: multo igitur magis nunc iustificati in sanguine ipsius, salvi erimus ab ira per ipsum.

¶ Sub altare Dei audivi voces occisorum dicentium: * Quare non defendis sanguinem nostrum? et acceperunt divinum responsum: Adhuc sustinet modicum tempus, donec impleatur numerus fratrum vestrorum. ¶ Vidi sub altare Dei animas interfectorum propter ver-

bum Dei, et propter testimonium quod habebant, et clamabant voce magna, dicentes. Quare.

Lectio iij.

S enim cum inimici essemus, reconciliati sumus Deo per mortem Filii ejus: multo magis reconciliati, salvi erimus in vita ipsius. Non solum autem: sed et gloriamur in Deo per Dominum nostrum Jesum Christum, per quem nunc reconciliationem accepimus. Propterea sicut per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, et per peccatum mors, et ita in omnes homines mors pertransiit, in quo omnes peccaverunt.

¶ Adoraverunt viventem in secula seculorum, * Mittentes coronas suas ante thronum Domini Dei sui. ¶ Et ceciderunt in conspectu throni in facies suas: et benedixerunt viventem in secula seculorum. Mittentes. Gloria Patri. Mittentes.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Augustini Episcopi.

Lectio iv.

Serm 1. de Innocent.

Nascens Domino, iustus cepit, non caelo, sed mundo: indicitur matris lamentatio, Angelis exultatio, infantibus transmigrationo, Deus est, qui

natus est: Innocentes illi debentur victima, qui venit damnare mundi malitiam. Agnelli debent immolari, quia Agnus futurus est crucifigi, qui tollit peccata mundi. Sed oves ululant matres, quia agnos perdunt sine voce balantes. Grande martirium! Eximitur machaera, et nulla intervenit causa: sola stridet invidia, cum qui natus est, nulli faciat violentiam. Sed oves cernimus matres, quae super agnos lugent. Vox in Rama audita est, ploratus et ululatus magnus. Pignora sunt, non creata, sed creata: non deposita, sed exposita.

¶ Effuderunt sanguinem sanctorum velut aquam in circuitu Jerusalem: * Et non erat qui sepeliret. ¶ Posuerunt mortalia servorum tuorum, escas volatilibus caeli, carnes sanctorum tuorum bestiis terrae. Et.

Lectio v.

Tertius est ipsa natura, quae pugnabat in martyres, cum tyrannus iactaret infantes. Mater crines capitis dissipabat, quos ornamentum capitis amittebat. Quantis modis infantem volebat abscondere, et ipse se infans publicabat! Nesciebat tacere, quia necdum didicerat formidare. Pugna-

bat mater, et carnifex: ille trahēbat, illa tenebat. Ad carnificem mater clamabat: Quid separas a me, quem genui ex me? Uterus genuit, non mansit ille, cum vixit, libera me frustra lacte contorquens. Cante portavi, quem a te video manu crudeli jactari. Modo eum effuderunt viscera mea, et tu elidis ad terram.

¶ Isti sunt sancti, qui passi sunt propter te Domine: vindica eos. * Quia clamant ad te quotidie. ¶ Vindica Domine sanguinem sanctorum tuorum, qui effusus est. Quia clamant.

Lectio vij.

Alia acclamabat mater, cum exactor latro non compelleret simul occidi cum parvulo matrem: Ut quid me dimittis inanem? Si culpa est, mea est: si non est crimen, junge mortem, et libera matrem. Alia dicebat: Quid quaeritis? Unum quaeritis, et multos occiditis: et ad unum, qui unus est, attingere non potestis. Alia contra clamabat: Veni jam, veni Salvator mundi, quamdiu quaeris? Nullum times: videat te miles, et nostros non occidat infantes. Misceretur lamentatio matrum, et ad coelum transibat oblatio parvulorum.

¶ Isti sunt, qui non inquinaverunt vestimenta sua: * Ambulabunt mecum in albis, quia digni sunt. ¶ Hi sunt, qui cum mulieribus non sunt coinquinati: Virgines enim sunt. Ambulabunt mecum. Glória Patri. Ambulabunt.

In tertio Nocturno, loco **Ant.**, Tradiderunt, dicitur seq. **Ant.** Isti sunt, qui venerunt ex magna tribulatione, et laverunt stolas suas in sanguine Agni.

LECTIO sancti Evangelii secundum Matthæum.

LECTIO vij. Cap. 2. c

In illo tempore: Angelus Domini apparuit in somnis Joseph, dicens: Surge, et accipe puerum, et matrem ejus, et fuge in Egyptum, et esto ibi usque dum dicam tibi. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Ex Homilia 8. in Matth. ante medium.

Quæ cum audisset Joseph, nequaquam passus est scandalum, et neque dixit: Incerta ista res est, ac prorsus ambigua. Tu paulo ante dicebas, quia salvabit populum suum, et nunc seipsum quidem non potest de periculis liberare: sed fuga nobis est necessaria, et peregrinatio, ac transigratio longinqua. Contraria omnino sunt facta promissis. Sed horum

nihil prorsus oppónit: vir enim erat fidelis: neque reversionis tempus curiose inquiri, quod utique ab Angelo non signate fuerat expressum: sed, esto ibi, inquit, usquequod dicam tibi.

¶ Cantabat sancti canticum novum ante sedem Dei et Agni: * Et resonabat terra in voces eorum. ¶ Hi empti sunt ex hominibus primitiæ Deo et Agno, et in ore ipsorum non est inventum mendacium. Et resonabat.

LECTIO viij.

Verum ille nec per ista quidem factus est senior, sed obediuit libenter, et credidit omnes prorsus tribulationes cum gaudio sustinendo. Enimvero misericors Deus meritis rebus quædam etiam jucunda permisit. Quod certe in sanctis omnibus facit, quos neque tribulationes, neque jucunditates sinit habere continuas: sed tum de adversis, tum ex prosperis justorum vitam quasi admirabili varietate contexit. Quod hic quoque eum fecisse considera.

¶ Vidi sub altare Dei animas interfectorum propter verbum Dei quod habebant, et clara voce dicebant: * Vindica Domine sanguinem sanctorum tuorum, qui effusus est. ¶ Sub throno Dei

omnes sancti clamant. Dominus, alleluia. ¶ Salutate suum, alleluia. Glória Pat. i. Vindica.

LECTIO ix.

Videndo quippe sanctus Joseph gravidam Virginem, in conturbationem incidit maximam: sed adfuit repente Angelus, timorem prorsus extinguens. Deinde videns puerum natum, maxima exultatione repletus est: sed rursus huic etiam gaudio periculum grande successit, cum tota utique civitas turbaretur, ipse rex fureret, et ad necem puerum quæreret. Sed et hunc mororem alia rursus lætitia subsecuta est, apparitio videlicet stellæ, et adoratio Magorum. Post hanc quoque jucunditatem iterum periculum, iterumque formido. Quarit, inquit, Herodes animam pueri, et fugere necesse est, et in longinqua transire.

Te Deum laudamus. 17.

Ad Laudes, et per Horas, omnia ut in die Festi. 242. ommissis commemoror.

In ij. Vesperis, Ant. de Laud. 242. Psal. de Dñica. et loco ultimi, Psalmus. Credidi, 156. Reliqua ut in die. 245.

Post Orationem SS. Innoc. fit comm. de Vigil. Epiph., Ant. Puer Jesus proficiebat atate et sapientia coram Deo et hominibus. ¶ Notum fecit

Dominus, alleluia. ¶ Salutate suum, alleluia.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiternus Deus, dirige actus nostros in beneficio tuo: ut in nomine dilecti Filii tui mereamur bonis operibus abundare.

Deinde fit comm. S. Telesphori Papæ et martyris. Ant. Iste Sanctus pro lege Dei sui certavit usque ad mortem, et a verbis impiorum non timuit: fundatus enim erat supra firmam petram. ¶ Glória et honore coronasti eum, Domine. ¶ Et constituisti eum super opera manuum tuarum.

Oratio.

DEUS, qui nos beati Telesphori martyris tui atque Pontificis annua solemnitate lætificas: concede propitius; ut, cujus natalitia colimus, de ejusdem etiã protectione gaudeamus. Per Dominum.

IN VIGILIA

Epiphania Officium fit Semiduplex.

Ad Matutinum, Invitat.

Christus natus est nobis: * Venite adoremus. Ps. Venite, exultemus. 2.

Hymnus. Jesu Redemptor, ut 259.

In primo Nocturno. Ant. Dominus dixit * ad me: * Filius meus es tu, ego hodie genui te.

Psalmus. Quare fremuerunt Gentes. 5.

Añ. In sole pósuit * tabernáculum suum : et ipse tamquam sponsus procedens de thámo suo.

Psalm. Cæli enarrant glóriam Dei. 15.

Añ. Elevámini * porta aternáles, et introibit Rex glória.

Psalm. Dómini est terra. 51.

v. Tamquam sponsus. **R.** Dóminus procedens de thámo suo.

De Epístola ad Romános.

LECTIO j. Cap. 7.

An ignorátis, fratres, scientibus enim legem loquor quia lex in hómine domináitur quanto tempore vivit? Nam quæ sub viro est mülher, vivente viro, alligáta est legi : si autem mórtuus fuerit vir ejus, solúta est a lege viri. Igitur, vivente viro, vocábitur adultera si fuerit cum alio viro : si autem mórtuus fuerit vir ejus, liberáta est a lege viri : ut non sit adultera si fuerit cum alio viro.

R. Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi : ecce de quo dicebam vobis : Qui post me venit, ante me factus est : * Cujus non sum dignus corrigiam calceaménti sólvete. **v.** Qui de terra est, de terra loquitur : qui de cælo venit, super omnes est. Cujus non sum dignus.

LECTIO ij.

TAQUE fratres mei, et vos mortificáti estis legi per corpus Christi : ut sitis alterius, qui ex mórtuis resurrexit, ut fructificemus Deo. Cum enim essémus in carne, passiones peccatórum, quæ per legem erant, operabántur in membris nostris, ut fructificárent morti. Nunc autem solúti sumus a lege mortis, in qua detinebámur, ita ut serviamus in novitate spirítus, et non in vetustate líttera.

v. Dies sanctificátus illúxit nobis : venite gentes, et adoráte Dóminum : * Quia hódie descendit lux magna in terris. **v.** Hæc dies quam fecit Dóminus, exultémus et lætémur in ea. Quia hódie descendit.

LECTIO iij.

Qum ergo dicémus? lex peccátum est? Absit. Sed peccátum non cognóvi, nisi per legem : nam concupiscéntiam nesciebam, nisi lex diceret : Non concupisceas. Occasiónem autem accepta, peccátum per mandátum operátum est in me omnem concupiscéntiam. Sine lege enim peccátum mórtuum erat. Ego autem vivebam sine lege aliquándo. Sed cum venisset mandátum, peccátum revixit.

R. Benedictus qui venit in nómine Dómini, Deus Dóminus et illúxit nobis :

* Allelúia, allelúia. **v.** Hæc dies, quam fecit Dóminus, exultémus et lætémur in ea. Allelúia. Glória Patri. Allelúia.

In secundo Nocturno.

Añ. Speciosus * forma præ filiis hóminum, diffusa est grátia in labiis tuis.

Psalmus. Eructávit cor meum verbum bonum. 69.

Añ. Homo natus * est in ea, et ipse fundávit eam Altíssimus.

Psalm. Fundaménta ejus in móntibus sanctis. 106.

Añ. Exultabunt omnia ligna * silvárum ante faciém Dñi, quóniam venit.

Psalm. Cantáte Dómino cánticum novum : * cántate. 110.

v. Speciosus forma præ filiis hóminum. **R.** Diffusa est grátia in labiis tuis.

Sermo sancti Augustini Episcopi.

LECTIO iv.

Serm. 45. de Tempore.

Dominus noster Jesus Christus, fratres charíssimi, qui in ætérnum est unclórum créator, hódie de matre nascéndo factus est nobis Salvátor. Natus est nobis hódie in tempore per voluntátem, ut nos perdúcat ad Patris æternitátem. Factus est Deus homo, ut homo fieret Deus : ut panem Angelórum manducáret homo, Dóminus Angelórum hódie factus est homo.

R. Congratulamini mihi omnes, qui diligitis Dóminum : * Quia cum essem párvula, plácui Altíssimo, et de meis viscéribus genui Deum et hóminem. **v.** Beátam me dicent omnes generatiónes, quia ancillam hómilis respexit Deus. Quia.

LECTIO v.

Hobis impléta est prophétia illa, quæ dicit : Rorate cæli desuper, et nubes pluant justum : aperiatúr terra, et gérmnet Salvátorem. Factus est igitur qui fécerat, ut inveniretúr qui perierat. Sic enim in Psalmis homo confitétúr : Priusquam humiliárer, ego peccavi. Peccávit homo, et factus est reus : natus est homo Deus, ut liberaretúr reus. Homo sgitur cecidit, sed Deus descendit. Cecidit homo miserabiliter, descendit Deus misericórditer. Cecidit homo per superbiam, descendit Deus cum grátia.

R. Confirmátum est cor Virginis, in quo divina mystéria Angelo nuntiate concepit : tunc speciosum forma præ filiis hóminum castis suscepit viscéribus : * Et benedicta in ætérnum, Deum nobis prótulit et hóminem. **v.** Domus pudici pectoris templum repente fit Dei, intácta nesciens virum, verbo concepit Filium. Et.

Lectio vi.

Miracula, o prodigia, fratres mei : natura jura mutantur in homine : Deus nascitur, virgo sine viro gravidatur, viri nesciam sermo Dei maritat : simul facta est mater et virgo ; mater facta, sed incorrupta ; virgo habens filium, nesciens virum ; semper clausa, sed non infocunda. Solus enim sine peccato est natus, quem sine virili complexu non concupiscencia carnis, sed obedientia genuit mentis.

¶ Benedicta et venerabilis es, virgo Maria, qua sine tactu pudoris inventa es mater Salvatoris : Jacébat in praesepio, et fulgebát in coelo. ¶ Domine audí audí tuum, et timui : consideravi opera tua, et expavi : in medio duorum animalium. Jacébat. Glória Patri. Jacébat.

In tertio Nocturno.

Aña. In principio, * et ante saecula Deus erat Verbum, et ipse natus est hódie Salvator mundi.

Psalmus. Dominus regnavit, exultet terra. 414.

Aña. Ante luciferum genuit, * et ante saecula, Dominus Salvator noster hódie nasci dignatus est.

Psalmus. Cantate Dómino canticum novum : * quia mirabilia. 415.

Aña. Nato Dómino * An-

gelorum chorus canebat, dicens : Salus Deo nostro, sedenti super thronum, et Agno.

Psalmus. Dominus regnavit, irascantur. 415.

¶ Notum fecit Dóminus, alleluia. ¶ Salutare suum, alleluia.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthaeum.

Lectio vij. Cap. 2. d.

In illo tempore : Defuncto Heróde, ecce Angelus Dómini apparuit in somnis Joseph in Egypto, dicens : Surge, et accipe puerum, et matrem ejus, et vade in terram Israel. Et reliqua.

Homilia S. Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. Comment. in cap. 2. Matth.

Ex hoc loco intelligimus, sed et sacerdotes et Scribas oódem tempore necem Dómini fuisse meditados. Qui surgens, accipit puerum, et matrem ejus. Non dixit, Accépit filium suum, et uxorem suam : sed puerum, et matrem ejus ; quasi nutritus, non maritus.

¶ Sancta et immaculata virginitas, quibus te laudibus offeram, nescio : quia quem caeli capere non poterant, tuo grémio contulisti. ¶ Benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui. Quia quem.

Lectio viij.

Adiens autem quod Archelaus regnaret in Judaea pro Heróde patre suo, timuit illo ire. Multi labuntur errore propter ignorantiam historiae, putantes eundem esse Heródem, a quo in passione sua Dóminus irridetur, et qui nunc mórtuus esse referatur. Ergo Heródes ille, qui cum Pilato potestatem amicitias fecit, hujus Heródis filius est, frater Archelái.

¶ Nesciens mater virgo virum, peperit sine dolore : Salvatorem saeculorum, ipsum Regem Angelorum sola Virgo lactabat ubere de coelo pleno. ¶ Domus pudici pectoris templum repente fit Dei : intacta nesciens virum, verbo concepit Filium. Salvatorem. Glória Patri. Salvatorem.

Lectio ix.

Quoniam Nazareus vocabitur. Si fixum de Scripturis posuisset exemplum, numquam diceret : Quod dictum est per Prophetas ; sed simpliciter : Quod dictum est per Prophétam : nunc autem pluraliter Prophetas vocans, ostendit se non verba de Scripturis sumpsisse, sed sensum. Nazareus sanctus interpretatur. Sanctum autem Dóminum futurum omnibus est usque ad praenitum tempus a patre.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. O admirabile commercium ! * Creator generis humani, animatum corpus sumens, de Virgine nasci dignatus est : et procedens homo sine semine, largitus est nobis suam Deitatem.

Psalmus. Dominus regnavit, cum reliq. 48.

2. Quando natus es * ineffabiliter ex Virgine, tunc impleta sunt Scripturae : sicut pluvia in vellus descendisti, ut salvum faceres genus humanum : te laudamus Deus noster.

3. Rubum quem viderat Moyses * incumbimus, conservatam agnovimus tuam laudabilem virginitatem : Dei genitrix, intercede pro nobis.

4. Germinavit radix Jesse : orta est stella ex Jacob : Virgo peperit Salvatorem : te laudamus Deus noster.

5. Ecce Maria genuit * nobis Salvatorem : quem Joannes videns exclamavit, dicens : Ecce Agnus Dei, ecce qui tollis peccata mundi, alleluia.

Capitulum. Galat. 3.

Fratres, Quanto tempore heres parvulus est, nihil differt a servo, cum sit dominus omnium : sed sub tutoribus et actoribus est usque ad praenitum tempus a patre.

Hymnus. A solis, ut 265.
 ¶ Verbum caro factum est, alleluia. *¶* Et habitavit in nobis, alleluia.

Ad Benedictus, *Añā*.
 Dum médium * siléntium tenérent ómnia, et nox in suo cursu médium iter perageret, omnipotens sermo tuus Dómine, a regalibus sédibus venit, alleluia.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, dirige actus nostros, in benepácito tuo: ut in nómine dilécti Filii tui mereamur bonis opéribus abundare. Qui tecum vivit et regnat in unitate.

Et sit commemor. S. Telesphori Papae et mart. *Añā*. Qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam éternam custódit eam. *¶* Justus ut palma florébit. *¶* Sicut cedrus Libani multiplicábitur.

Oratio.

Deus, qui nos beáti Telesphori mártiris tui atque Pontificis ánnua solemnitate lætificas: concede propítius; ut, cujus nataliá colimus, de ejúdem etiám protectióne gaudeámus. Per Dóminum nostrum.

Ad Primam non dicuntur Preces. Ad Absolutio-nem Capit. dicitur Capit. Nona.

Ad Tertiam, *Añā*.
 Quando natus es,

Capitulum. Fratres, Quanto tómpore, ut 285. *¶* br. Verbum caro factum est, *¶* Alleluia, alleluia. Verbum. *¶* Et habitavit in nobis. Alleluia, alleluia. Glória Patri. Verbum. *¶* Ipse invocábit me, alleluia. *¶* Pater meus es tu, alleluia.

Ad Sextam, *Añā*.
 Rubum quem viderat.

Capitulum. Galat. 4.
At ubi venit plenitúdo tómporis, misit Deus Filium suum, factum ex muliere, factum sub lege, ut eos, qui sub lege erant, redimeret, ut adoptiónem filiórum reciperemus.

¶ br. Notum fecit Dóminus; *¶* Alleluia, alleluia. Notum. *¶* Salutare suum. Alleluia, alleluia. Glória Patri. Notum. *¶* Viderunt omnes fines terræ, alleluia. *¶* Salutare Dei nostri, alleluia.

Ad Nonam, *Añā*.
 Ecce Maria.

Capitulum. Galat. 4.

Itaque jam non est servus, sed filius: quod si filius, et heres per Deum. *¶* br. Viderunt omnes fines terræ, *¶* Alleluia, alleluia. Viderunt. *¶* Salutare Dei nostri. Alleluia, alleluia. Glória Patri. Viderunt. *¶* Verbum caro factum est, alleluia. *¶* Et habitavit in nobis, alleluia.

Vesperae de Epiphania. Duplex.

IN EPIPHANIA

DOMINI.

DUPLEX PRIMÆ CLASSIS.

Ad Vesperas, *Añā* et Capit. de Laud. Psalmi de Dominica, et loco ultimi, Psalm. Laudate Dóminum omnes Gentes.

Hymnus.

CRUDERIS Heródes, Deum Regem venire, quid times?
 Non eripit mortália,
 Qui regna dat, cœlestia.
 Ibant Magi, quam viderant,
 Stellam sequentes prævia:
 Lumen requirunt lumi-

ne:

Deum fatentur múnere.

Lavacra puri gurgitis
 Cœlestis Agnus attingit:
 Peccata, quæ non detu-

lit,

Nos abluendo sústulit.

Novum genus poténtiæ:
 Aquæ rubescunt hydrice,
 Vinumque jussa fúndere,
 Mutávit unda originem.

Jesu, tibi sit glória,
 Qui apparuisti Géntibus:

Cum Patre, et almo Spi-

ritu,

In sempitérna sæcula,
 Amen.

Sic terminantur Hymni per totam Octavam.

¶ Reges Tharsis, et insule múnera offerent. *¶* Reges Arabum et Saba dona adducent.

Ad Magnificat, *Añā*.

Magi vidéntes stellam, dixerunt ad invicem: Hoc signum magni Regis est: eam us inquirámus eum, et offerámus ei múnera, aurum; thus, et myrrham, alleluia.

Oratio.

Deus, qui hodiérna die Unigénitum tuum Géntibus stella duce revelásti: concede propítius; ut, qui jam te ex fide cognóvimus, usque ad contem-plándam spéciem tuæ celsitúdinis perducámur. Per eúdem Dóminum.

Ad Matutinum.

Dicto Pater noster, Ave María, et Credo, omissis, Dómine lábia, Invitat, cum Psalmo Venite, et Hymno, incipitur ab *Añā*. Afférte Dómino.

Intra Oct. vero dicitur
 9. Dómine lábia. **Invitat.**
 Christus apparuit nobis,
 * Venite adoremus. **Psal-**
mus Venite, exultemus. 2.
Hymnus. C. rudelis, 91
 285.

In primo Nocturno
Añá. Afferte Dómino * filii
 Dei, adoráte Dóminum in
 aula sancta ejus.

Psalms 28.

Afferre Dómino filii
 Dei: * afferre Dómino
 filios arietum.

Afferre Dómino glóriam
 et honórem, afferre Dó-
 mino glóriam nómini
 ejus: * adoráte Dóminum
 in átrio sancto ejus.

Vox Dómini super aquas,
 Deus majestátis intónuit:
 * Dóminus super aquas
 multas.

Vox Dómini in virtúte:
 * vox Dómini in magnifi-
 céntia.

Vox Dómini confringén-
tis cedros: * et confringet
 Dóminus cedros Libani:
Et comminet eas tam-
quam vitalum Libani: *
 et dilectus quemadmo-
 dum filius unicórnium.

Vox Dómini intercedéntis
 flammam ignis: * vox
 Dómini concutiéntis des-
 értum: et commovébit
 Dóminus désertum Cae-
 des.

Vox Dómini preparán-
tis cervos, et revelábit
 condénsa: * et in templo
 ejus omnes dicent gló-
 riam.

Dóminus dilúvium in-
 habitare facit: * et sedé-
 bit Dóminus Rex in aeter-
 num.

Dóminus virtútem pó-
 pulo suo dabit: * Dómi-
 nus benedicet pópulo suo
 in pace.

Añá. Afferte Dómino filii
 Dei, adoráte Dóminum
 in aula sancta ejus.

Añá. Flúminis ímpetus *
 lætificat, alleluia, civi-
 tatem Dei, alleluia.

Psalms 45.

Deus noster refúgium,
 et virtus: * adjútor
 in tribulatióibus, quæ
 invenerunt nos nimis.

Propterea non timéimus
 dum turbábitur terra: *
 et transferéntur montes
 in cor maris.

Sonóerunt, et turbáta
 sunt aquæ eórum: * con-
 turbáti sunt montes in
 fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætifi-
 cat civitatem Dei: * san-
 ctificávit tabernáculum
 suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non
 commovébitur: * adju-
 vabit eam Deus mane di-
 lículo.

Conturbáte sunt Gentes,
 et inclináta sunt regna: *
 dedit vocem suam, nota
 est terra.

Dóminus virtútem nobis-
 cum: * suscéptor noster
 Deus Jacob.

Venite, et vidéte ópera
 Dómini, quæ pòsuit pro-
 dígia super terram: *

auférens bella usque ad
 finem terræ.

Arcum cónteret, et con-
 fringet arma: * et scuta
 combúret igni.

Facáte, et vidéte quó-
 niam ego sum Deus: *
 exaltábor in Géntibus, et
 exaltábor in terra.

Dóminus virtútem nobis-
 cum: * suscéptor noster
 Deus Jacob.

Añá. Flúminis ímpetus
 lætificat, alleluia, civita-
 tem Dei, alleluia.

Añá. Psállite Deo nostro,
 * psállite: psállite Regi
 nostro, psállite sapién-
 ter.

Psalms 46.

Omnes Gentes plaúdite
 mániibus: * jubilate
 Deo in voce exultatiónis.
 Quóniam Dóminus excél-
 sus, terríbilis: * Rex ma-
 gnus super omnem ter-
 ram.

Subjécit pópulos nobis: *
 et gentes sub pédibus nos-
 tris.

Elégit nobis hereditatem
 suam: * spéciem Jacob,
 quam dilexit.

Ascéndit Deus in júbi-
lo: * et Dóminus in voce
 tubæ.

Psállite Deo nostro, psál-
 lite: * psállite Regi no-
 stro, psállite.

Quóniam Rex omnis ter-
 ræ Deus: * psállite sa-
 piénter.

Regnabit Deus super Gen-
tes: * Deus sedet super
 sedem sanctam suam.

Príncipes populórum con-
 gregáti sunt cum Deo
 Abraham: * quóniam díi
 fortes terra veheménter
 eleváti sunt.

Añá. Psállite Deo nostro,
 psállite: psállite Regi
 nostro, psállite sapién-
 ter.

1. Omnis terra adóret
 te, et psallat tibi. 2. **Psal-**
mus dicat nómini tuo,
 Dómine.

De Isaia Prophéta.

Lectio.

Isaia Cap. 35.

Omnes sitiéntes venite
 ad aquas: et qui non
 habétis argéntum, propé-
 rate, emite, et comedite:
 venite, emite absque ar-
 génto, et absque ulla
 commutatióne vinum et
 lac. Quare appenditis ar-
 géntum non in pánibus,
 et lahórem vestrum non
 in saturitáte? Audite au-
 diéntes me, et comedite
 bonum, et delectábitur in
 crassitúdine anima vestra.
 Inclínate aurem vestram,
 et venite ad me: audite,
 et vivet ánima vestra, et
 séríam vobiscum pactum
 sempitérnum, misericór-
 dias David fideles. Ecce
 testem pópulis dedi eum,
 ducem ac præceptórem
 Géntibus.

3. Hódie in Jordane bap-
 tizáto Dómino aperti sunt
 cæli, et sicut columba
 super eum Spiritus man-
 sit, et vox Patris intó-

nuit: * Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui. **V.** Descendit Spiritus sanctus corporali specie sicut colomba in ipsum, et vox de caelo facta est. Hic.

Prædictam **R.** dicitur hac die, et in Dominica infra Octavam, et in die Octava tantum: aliis vero diebus infra Octavam ejus loco dicitur sequens.

R. Tria sunt mûnera pretiosa, quæ obtulerunt Magi Dômino in die ista, et habent in se divina mysteria: * In auro, ut ostendatur Regis potentia: in thure, Sacerdotem magnum considera: et in myrrha Dominicam sepulturam. * Salutis nostræ auctorem Magi venerati sunt in cunabulis, et de thesauris suis mysticas ei mûnerum species obtulerunt. In auro.

Lectio II. Cap. 60.

Surge, illuminare Jerusalem: quia venit lumen tuum, et gloria Dômini super te orta est. Quia ecce tenebræ operient terram, et caligo populos: super te autem oriatur Dôminus, et gloria ejus in te videbitur. Et ambulabunt Gentes in lumine tuo, et reges in splendore ortus tui. Leva in circuitu oculos tuos, et vide: omnes isti congregati sunt, venerunt tibi: filii tui de longe ve-

nient, et filie tuæ de latere surgent. Tunc videbis, et afflues, et mirabitur, et dilatabitur cor tuum, quando conversæ fuerint ad te multitudo maris, fortitudo Gentiûm venerit tibi. Inundatio camelorum operiet te, dromedarii Mædian et Ephraim: omnes de Saba venient, aurum et thus deferentes, et laudem Dômino annuntiâtes.

R. In colûmbæ specie Spiritus sanctus visus est, paterna vox audita est: * Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui. * Coeli aperti sunt super eum, et vox Patris intônuit. Hic.

Lectio III. Cap. 61. et 62.
GAUDENS gaudebo in Dômino, et exultabit anima mea in Deo meo: quia induit me vestimentis salutis: et in dumento justitiæ circumdedit me, quasi sponsam decoravit corôna, et quasi sponsam ornâtam monilibus suis. Sicut enim terra profert germen suum, et sicut hortus semen suum germinat; sic Dôminus Deus germinabit justitiam, et laudem coram univêrsis Gentiûs. Propter Sion non tacêbo, et propter Jerusalem non quiescam, donec egrediat ut splendor justus ejus, et salvator ejus ut lampas accendatur.

R. Reges Tharsis, et insulae mûnera offerent: * Reges Arabum, et Saba dona Dômino Deo addebunt. * Omnes de Saba venient, aurum et thus deferentes. Reges. **Gloria Patri. Reges.**

In secundo Nocturno.

Añã. Omnis terra adoret te, * et psallat tibi: psalmum dicat nòmini tuo Dômine.

Psalmus 65.

JUBILATE Deo omnis terra, psalmum dicite nòmini ejus: * date gloriâ laudi ejus.

Dicite Deo: quam terribilia sunt òpera tua Dômine! * in multitudîne virtutis tuæ: mentientur tibi inimici tui.

Omnis terra adoret te, et psallat tibi: * psalmum dicat nòmini tuo. **Venite,** et videte òpera Dei: * terribilis in consiliis super filios hominum.

Qui convertit mare in aridam, in flumine pertransibunt pede: * ibi letabimur in ipso.

Qui dominatur in virtute sua in ætèrnum, oculi ejus super Gentes respiciunt: * qui exasperant non exaltentur in semelipsis.

Benedicite Gentes Deum nostrum: * et audiat facite vocem laudis ejus. **Qui** posuit animam meam ad vitam: * et non de-

dit in commotiõnem peninsula mûnera offerent: * Quoniam probasti nos Deus: * igne nos examinasti, sicut examinatur argentum. **Induxisti** nos in laqueum, posuisti tribulationes in dorso nostro: * imposuisti homines super capita nostra. **Transivimus** per ignem et aquam: * et eduxisti nos in refrigerium.

Introibo in domum tuam in holocaustis: * reddam tibi vota mea, quæ distinxerunt labia mea.

Et locutum est os meum, * in tribulatione mea. **Holocausta** medullata offeram tibi cum incenso arietum: * offeram tibi boves cum hircis.

Venite, audite, et narrabo, omnes qui timeatis Deum, * quanta fecit anima mea. **Ad ipsum** ore meo clamavi, * et exaltavi sub lingua mea. **Iniquitatem** si aspexi in corde meo, * non exaudivit Dôminus.

Propterea exaudivit Deus, * et attendit voci deprecationis meæ. **Benedictus** Deus, * qui non amovit orationem meam, et misericordiam suam a me.

Añã. Omnis terra adoret te, et psallat tibi: psalmum dicat nòmini tuo, Dômine.

Añā. Reges Tharsis, * et insulæ mûnera offerent Regi Dômino.

Psalms 71.

Deus iudicium tuum regi da: * et justitiam tuam filio regis:

Judicâre pópulum tuum in justitia, * et paúperes tuos in iudicio.

Suscipiant montes pacem pópulo, * et colles justitiam.

Judicabit paúperes pópuli, et salvos faciet filios paúperum: * et humiliabit calumniatorem.

Et permanebit cum sole, et ante lunam, * in generatione et generationem.

Descendat sicut pluvia in vellus: * et sicut stillicidia stillantia super terram.

Orietur in diebus ejus justitia, et abundantia pacis: * donec auferatur luna.

Et dominabitur a mari usque ad mare: * et a flumine usque ad terminos orbis terrarum.

Coram illo præcedent. Ethiope: * et inimici ejus terram lingent.

Reges Tharsis, et insulæ mûnera offerent: * reges Arabum, et Saba dona adducunt:

Et adorabunt eum omnes reges terræ: * omnes Gentes seruiant ei:

Quia liberabit paúperem a potente: * et paú-

perem, cui non erat adiutor.

Parceat paúperi et inopi: * et animas pauperum salvas faciet.

Ex usûris et iniquitate redimet animas eorum: * et honorabile nomen eorum coram illo.

Et vivet, et dabitur ei de auro Arabiæ, et adorabunt de ipso semper: * tota die benedicent ei.

Et erit firmamentum in terra in summis montium, superextolletur super Libanum fructus ejus: * et florebut de civitate sicut fennum terra.

Sit nomen ejus benedictum in sæcula: * ante solem permanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipso omnes tribus terræ: * omnes Gentes magnificabunt eum.

Benedictus Dôminus Deus Israel, * qui facit mirabilia solus:

Et benedictum nomen majestatis ejus in æternum: * et replèbitur majestatis ejus omnis terra: fiat, fiat.

Añā. Reges Tharsis, et insulæ mûnera offerent Regi Dômino.

Añā. Omnes Gentes * quascumque fecisti, venient, et adorabunt coram te Dômine.

Psalms 83.

Inclina Dômine aurem tuam, et exaudi me: *

quoniam inops et pauper sum ego.

Custodi animam meam, quoniam sanctus sum: * salvum fac servum tuum, Deus meus, sperantem in te.

Miserere mei Dômine, quoniam ad te clamavi tota die: * lætifica animam servi tui, quoniam ad te, Dômine, animam meam levavi.

Quoniam tu, Dômine, suavis, et mitis, * et multa misericordia omnibus invocantibus te.

Auribus percipe, Dômine, orationem meam: * et intende voci deprecationis meae.

In die tribulationis meae clamavi ad te: * quia exaudisti me.

Non est similis tui in diis, Dômine: * et non est secundum opera tua.

Omnes Gentes quascumque fecisti, venient, et adorabunt coram te Dômine: * et glorificabunt nomen tuum.

Quoniam magnus es tu, et faciens mirabilia: * tu es Deus solus.

Educe me, Dômine, in via tua, et ingrediar in veritate tua: * lætetur cor meum ut timeat nomen tuum.

Confitebor tibi Dômine Deus meus in toto corde meo, * et glorificabo nomen tuum in æternum:

Quia misericordia tua ma-

gna est super me: * et crucisti animam meam ex inferno inferiori.

Leus, iniqui insurrexerunt super me, et synagoga potentium quæserunt animam meam: * et non proposuerunt te in conspectu tuo.

Et tu Dômine Deus miserator et misericors, * patiens, et multa misericordia, et verax.

Respice in me, et miserere mei: * da imperium tuum puero tuo: et salvum fac filium ancillæ tuæ.

Fac mecum signum in bonum, ut videant qui oderunt me, et confundantur: * quoniam tu, Dômine, adjuvisti me, et consolatus es me.

Añā. Omnes Gentes quascumque fecisti, venient, et adorabunt coram te Dômine.

Reges Tharsis, et insulæ mûnera offerent. **S** Reges Arabum, et Saba dona adducunt.

Sermo sancti Leonis Pape.

Lectio II.

Serm. 2. de Epiphania.

CAUDETE in Dômino dilectissimi, iterum dico, gaudete, quoniam brevi intervallo temporis, post solemnitate Nativitatis Christi, festivitas declarationis ejus illi: et quem in illo die Virgo peperit, in hoc mundus

agnovit. Verbum enim caro factum, sic susceptio- nis nostrae temperavit exordia, ut natus Jesus et credentibus manifestus, et persequentibus esset occultus. Jam tunc ergo coeli enarraverunt gloriam Dei, et in omnem terram sonus veritatis exivit, quando et pastoribus exercitus Angelorum Salvatoris editi annuntiator apparuit, et Magos ad eum adorandum pravia stella perdidit: ut a solis ortu usque ad occasum veri Regis generatio coruscet, cum rerum fidem et regna Orientis per Magos discerent, et Romanum imperium non lateret.

¶ Illuminare, illuminare Jerusalem, quia venit lux tua: * Et gloria Domini super te orta est. ¶ Et ambulabant Gentes in lumine tuo, et reges in splendore ortus tui. Et gloria.

Lectio v.

NAM et savitia Herodis volens primordia suspecti sibi Regis extinguere, huic dispensationi nesciens serviebat: ut dum atroci intentus facinori, ignotum sibi puerum indiscreta infantium caede persequitur, annuntiatum coelitus dominatoris ortum insignior ubique fama loqueretur: quam promptiorem ad narrandum diligentiorumque faciebat

et supernae significationis novitas, et cruentissimi persecutoris impietas. Tunc autem etiam Egypto Salvator illatus est: ut gens antiquis erroribus dedita, jam ad vicinam salutem per occultam gratiam signaretur: et quae nondum ejecerat ab animo superstitionem, jam hospitio reciperet veritatem. ¶ Omnes de Saba venient, aurum et thus deferentes, et laudem Domino annuntiantes. * Alleluia, alleluia, alleluia. ¶ Reges Tharsis, et insulae munera offerent, reges Arabum, et Saba dona adducent. Alleluia.

Lectio vi.

ANOSCATUS ergo, dilectissimi, in Magis adoratoribus Christi, vocationis nostrae fideique primitias: et exultantibus animis beatae spei initia celebremus. Exinde enim in aeternam hereditatem cepimus introire: exinde nobis Christum loquentia Scripturarum arcaena pateuerunt: et veritas, quam Judaeorum obsecratio non recipit, omnibus nationibus lumen suum invenit. Honoratur itaque a nobis sacratissimus dies, in quo salutis nostrae auctor apparuit: et quem Magi infantem venerati sunt in cunabulis, nos omnipotentem adoramus in caelis. Ac sicut illi de

thesauris suis mysticas Domino munerum species obtulerunt, ita et nos de cordibus nostris, quae Deo sunt digna, promamus. ¶ Magi veniunt ab Oriente Jerosolymam, quaerentes, et dicentes: Ubi est qui natus est, cujus stellam vidimus? * Et venimus adorare Dominum. ¶ Vidimus stellam ejus in Oriente. Et venimus. Gloria Patri. Et venimus.

In tertio Nocturno.

Añā. Venite adoramus eum: quia ipse est Dominus Deus noster.

Hæc añā repetitur in Psalmo, ordine infrascripto.

Psalmus 94.

VENITE, exultemus Domino: * jubilemus Deo salutari nostro.

Præoccupemus faciē ejus in confessione: * et in psalmis jubilemus ei.

Añā. Venite, adoramus eum: quia ipse est Dominus Deus noster.

Quoniam Deus magnus Dominus: * et Rex magnus super omnes deos. Quia in manu ejus sunt omnes fines terrae: * et altitudines montium ipsius sunt.

Añā. Venite, adoramus eum: quia ipse est Dominus Deus noster.

Quoniam ipsius est mare, et ipse fecit illud: *

et siccam manus ejus formaverunt.

Añā. Venite, adoramus eum: quia ipse est Dominus Deus noster.

Et nos populus pascuae ejus, et oves manus ejus. * Hodie si vocem ejus audieritis, nolite obdurare corda vestra:

Sicut in irritatione secundum diem tentationis in deserto: * ubi tentaverunt me patres vestri, probaverunt me, et viderunt opera mea.

Añā. Venite, adoramus eum: quia ipse est Dominus Deus noster.

Quadraginta annis offensus fui generationi illi, * et dixi: Semper hi errant corde.

Et isti non cognoverunt vias meas: ut juravi in ira mea: * Si introibunt in requiem meam.

Añā. Venite, adoramus eum: quia ipse est Dominus Deus noster.

Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui sancto:

Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * etc.

Añā. Venite, adoramus eum: quia ipse est Dominus Deus noster.

Añā predicta cum suo Psalmo dicitur tantum hæc nocte: per Octavam vero loco hujus dicitur.

Añā. Homo natus est * in ea, et ipse fundavit eam Altissimus.

Psalms 86.

FUNDAMENTA ejus in montibus sanctis: * diligit Dominus portas Sion super omnia tabernacula Jacob.

Gloriosa dicta sunt de te, * civitas Dei.

Memor ero Rahab et Babylonis * scientium me.

Ecce alienigenae, et Tyrus, et populus Aethiopum, * hi fuerunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea: * et ipse fundavit eam Altissimus?

Dominus narrabit in scripturis populorum, et principum: * horum, qui fuerunt in ea.

Sicut letantium omnium * habitatio est in te.

Añ. Homo natus est in ea, et ipse fundavit eam Altissimus.

Añ. Adorate Dominum, * alleluia: in aula sancta ejus, alleluia.

Psalms 93.

CANTATE Domino canticum novum: * cantate Domino omnis terra.

Cantate Domino, et benedicite nomini ejus: * annuntiate de die in diem salutem ejus.

Annuntiate inter Gentes gloriam ejus, * in omnibus populis mirabilia ejus, quoniam magnus Dominus, et laudabilis nimis: * terribilis est super omnes deos.

Quoniam omnes dii Gentium daemonia: * Dominus autem caelos fecit.

Confessio et pulchritudo in conspectu ejus: * sanctimonia et magnificentia in sanctificatione ejus.

Afferente Domino patriae gentium, afferente Domino gloriam, et honorem: * afferente Domino gloriam nomini ejus.

Tollite hostias, et introite in atria ejus: * adorate Dominum in atriis sancto ejus.

Commoveatur a facie ejus universa terra: * dicite in Gentibus quia Dominus regnavit.

Item rexit orbem terrae qui non commovebitur: * judicabit populos in equitate.

Laetentur caeli, et exultet terra, commoveatur mare, et plenitudo ejus: * gaudebunt campi, et omnia quae in eis sunt.

Tunc exultabunt omnia ligna silvarum a facie Domini, quia venit: * quoniam venit judicare terram.

Judicabit orbem terrae in equitate, * et populos in veritate sua.

Añ. Adorate Dominum, alleluia: in aula sancta ejus, alleluia.

Añ. Adorate Deum, * alleluia: omnes Angeli ejus, alleluia.

Psalms 96.

DOMINUS regnavit, exultet terra: * laetentur insulae multa.

Nubes, et caligo in circuitu ejus: * justitia, et iudicium correctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum praecedet, * et inflammabit in circuitu inimicos ejus.

Illuxerunt fulgura ejus orbi terrae: * vidit, et commota est terra.

Montes sicut cera fluxerunt a facie Domini: * a facie Domini omnis terra.

Annuntiaverunt caeli justitiam ejus: * et viderunt omnes populi gloriam ejus.

Confundantur omnes, qui adorant sculptilia: * et qui gloriantur in simulacris suis.

Adorate eum omnes Angeli ejus: * audivit, et laetata est Sion.

Et exultaverunt filiae Judae, * propter iudicia tua Domine:

Quoniam tu Dominus altissimus super omnem terram: * nimis exaltatus es super omnes deos.

Qui diligitis Dominum, odite malum: * custodit Dominus animas sanctorum suorum, de manu peccatoris liberabit eos.

Fux orta est justo, * et rectis corde latitia.

Laetamini justi in Domino: * et confortemini memoriae sanctificationis ejus.

Añ. Adorate Deum, alleluia: omnes Angeli ejus, alleluia. **V.** Adorate Dominum, alleluia. **G.** In aula sancta ejus, alleluia.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthaeum.

Lectio vij. Cap. 2.

Cum natus esset Jesus in Bethleem Juda in diebus Herodis regis, ecce Magi ab Oriente venerunt Jerosolymam, dicentes: Ubi est qui natus est Rex Judaeorum? Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papae.

Homilia 10. in Evang.

Sicut in lectione evangelica, fratres charissimi, audistis, caeli Rege nato, rex terrae turbatus est: quia nimirum terrena altitudo confunditur, cum celsitudo caelestis aperitur. Sed quaerendum nobis est, quidnam sit, quod Redemptore nato, pastoribus in Judea Angelus apparuit, atque ad adorandum hunc ab Oriente Magos non Angelus, sed stella perduxit? Quia videlicet Judaei, tamquam ratione utentibus, rationale animal, id est, Angelus, praedicare debuit: Gentiles vero, quia uti ratione nesciebant, ad cognoscendum Deum non per vocem, sed per signa perducuntur. Unde etiam per Paulum dicitur: Prophetiae fidelibus datae sunt,

non infidelibus: signa autem infidelibus, non fidelibus. Quia et illis prophetiæ tamquam infidelibus, non infidelibus: et istis signa tamquam infidelibus, non fidelibus: data sunt.

¶ Stella, quam viderant Magi in Oriente, antecederat eos, donec venirent ad locum, ubi puer erat.

¶ Videntes autem eam, gavisí sunt gaudio magno. ¶ Et intrantes domum, invenerunt puerum cum Maria matre eius, et procidentes adoraverunt eum. Videntes. **Benedictio.** Divinum auxilium.

LECTIO viij.

Et notandum, quod Redemptorem nostrum, cum iam perfecta esset ætatis, eidem Gentilibus Apostóli predicant, eumque parvulum, et necdum per humani corporis officium loquentem, stella Gentibus denuntiavit: quia nimirum rationis ordo poscebatur, ut et loquentem iam Dominum loquentem nobis prædicatores innotescerent, et necdum loquentem elementa muta prædicarent. Sed in omnibus signis, quæ vel nascente Domino, vel moriente eo monstrata sunt, considerandum nobis est, quanta fuerit in quorundam Judæorum corde duritia, qui hunc nec per prophetiæ donum, nec per miracula agnoverunt,

¶ Videntes stellam Magi, gavisí sunt gaudio magno: ¶ Et intrantes domum invenerunt puerum cum Maria matre eius, et procidentes adoraverunt eum. ¶ Et aperitis thesauris suis obtulerunt ei múnera: aurum, thus, et myrrham. ¶ Stella, quam viderant Magi in Oriente, antecederat eos, usque dum veniens staret supra ubi erat puer. Et intrantes. Glória Patri. Et apertis.

LECTIO ix.

OMNIA quippe elementa auctorem suum venisse testata sunt. Ut enim de eis quiddam usu humano loquar: Deum hunc cœli esse cognoverunt, quia protinus stellam miserunt. Mare cognovit, quia sub plantis ejus se calcabile præbuit. Terra cognovit, quia eo moriente contremuit. Sol cognovit, quia lucis suæ radios abscondit. Saxa et pæves cognoverunt, quia tempore mortis ejus scissa sunt. Infernus agnovit, quia hos, quos tenebat mortuos, reddidit. Et tamen hunc, quem Dominum omnia insensibilia elementa senserunt, adhuc infidelium Judæorum corda Deum esse minime cognoscunt, et duriora saxis, scindi ad penitentium nolunt.

Te Deum laudamus. 17.

AD LAUDES.

et per Horas. **Añã.**

1. Ante luciferum genitum, * et ante sæcula Dominus Salvator noster hodie mundo apparuit. **Psalm.** Dominus regnavit, cum reliq. 18.

2. Venit lumen tuum Jerusalem, et gloria Domini super te orta est: et ambulabunt Gentes in lumine tuo, allelúia.

3. Apertis thesauris suis obtulerunt Magi Domino aurum, thus, et myrrham, allelúia.

4. Maria et flumina * benedicite Domino: hymnum dicite fontes Dño, allelúia. 6. Omnes Angeli ejus, allelúia.

5. Stella ista * sicut flamma coruscet, et Regem regum Deum demonstrat: Magi eam viderunt, et magno regi múnera obtulerunt.

Capitulum. Isaia 60.

Stenox, illuminare Jerusalem: quia venit lumen tuum, et gloria Domini super te orta est.

Hymnus.

Osola magnarum urbium Major Bethlem: cui contigit Ducem salutis cœlestis Incorporatum gignere. Quem stella, quæ solis rotam Vincit decore ac lumine, Venisse terris nuntiat Cum carne terrestri Deum. Videre postquam illum Magi,

Ea promunt múnera; Stratique votis offerunt Thus, myrrham, et aurum reziúm.

Regem Deumque annuntiant. Thesaurus, et fragrans odor Thuris Sabæi, ac myrrheus Pulvis sepulchrum prædocet.

Jesu, tibi sit gloria, Qui apparuisti Gentibus, Cum Patre, et almo Spiritu, In sempiterna sæcula. Amen.

¶ Adorate Deum, allelúia. 6. Omnes Angeli ejus, allelúia.

Ad Benedictus. Añã.

Hodie cœlesti sponso juncta est Ecclesia, quoniam in Jordane lavit Christus ejus crimina: currunt cum muneribus Magi ad regales nuptias, et ex aqua factio vino lætantur convivæ, allelúia.

Oratio.

Deus, qui hodierna die Unigenitum tuum Gentibus stella duce revelasti: concede propitius; ut, qui jam te ex fide cognovimus, usque ad contemplandam spæciem tuæ celsitudinis perducamur. Per eundem Dominum.

Ad Primam, 6. br. Christe Fili Dei vivi. 9. Qui apparuisti hodie.

Et sic dicitur per totam Octavam.

Ad Tertiam, *Añā.*
Venit lumen tuum.

Capitulum. Surge. 297.
R. br. Reges Tharsis, et insule, mūnera offerent.
* Allelūia, allelūia. Reges.
v. Reges Arabum, et Saba dona addūcent. Allelūia, allelūia. Gloria Patri. Reges Tharsis. v. Omnes de Saba veniunt, allelūia.
R. Aurum et thus deferentes, allelūia.

Ad Sextam, *Añā.*
Apertis thesauris suis.

Capitulum. *Isaia* 60.
L. EVA in circūto oculos tuos, et vide: omnes isti congregati sunt, venerunt tibi: filii tui de longe veniunt, et filie tue de latere surgunt.

R. br. Omnes de Saba veniunt, * Allelūia, allelūia. Omnes. v. Aurum et thus deferentes. Allelūia, allelūia. Gloria Patri. Omnes. v. Adorate Dōminum, allelūia. R. In aula sancta ejus, allelūia.

Ad Nonam, *Añā.*
Stella ista.

Capitulum. *Isaia* 60.

O. MNES de Saba veniunt, aurum et thus deferentes, et laudem Dōmino annuntiāntes.

R. br. Adorate Dōminum, * Allelūia, allelūia. Adorate. v. In aula sancta ejus, allelūia, allelūia. Gloria Patri. Adorate. v. Adorate Deum, allelūia. R. Omnes Angeli ejus, allelūia.

Ad Vesperas, *Añā* et Capitul. de Laudibus.

Psalmi de Dñica. 152.
Et sic dicitur per totam Octavam.

Hymnus.

C. RUELIS Herodes, Deum Regem venire quid times?

Non eripit mortalia,
Qui regna dat cęlestia.
Ibant Magi, quam viderant,

Stellam sequentes pręviam:

Lumen requirunt lumine:
Deum fatentur mūnere.

Lavāca puri gurgitis
Cęlestis Agnus atigit:
Pecāta, quę non detulit,

Nos abluendo sustulit.

Novum genus potētia:
Aqua rubescunt hydris,
Vinūmque jussa fūdere,
Mutavit unda originem.

Iesu, tibi sit gloria,
Qui apparuisti Gētibus,
Cum Patre, et almo Spi-
ritu,

In sempiterna sæcula.
Amen.

v. Reges Tharsis, et insule mūnera offerent. R. Reges Arabum et Saba dona addūcent.

Ad Magnificat, *Añā.*

Tribus mirāculis ornatum diem sanctum cęlimus: hōdie stella Magos duxit ad pręsepium: hōdie vinum ex aqua factum est ad nūptias: hōdie in Jordāne a Iōanne Christus

baptizari voluit, ut salvaret nos, allelūia.

Si Epiphania venerit in Sabbato, in ij. Vesperis fit commemor. Domini infra Octav. *Añā.* Remānsit. v. Omnes de Saba. Orat. Vota, quęsumus, infra 515.

Infra Oct. Epiphania si occurrat Festum Duplex, vel Semiduplex, transferatur post Octav., nisi fuerit Patroni, vel Titularis Ecclesie, vel Dedicatio ejusdem, ut dicitur in Rubrica de Octavis: de Simplicibus vero fit commemoratio.

Ad Matutinum, v. Dōmine labia mea. Invitatorium et Hymn. ut sup. in Rubr. Festi ponitur. 286. Reliqua omnia ut in die Festi, præter Lectiones, et *Añās* ad Benedictus, et Magnificat, quę singulis diebus habentur propriis, ut sequitur.

De Dominica infra Octav. in quacumque diem Octava incidit, fit Officium ut infra ordinatur. 313. Et in ea ponitur Epistola prima ad Corinthios, omissis Lectionibus de Epistola ad Romanos.

Post Dominicam vero continuantur dies Octavæ eodem numero, quo notantur, perinde ac si Dominica non intercessisset. Exempli gratia: Si Dominica venerit in tertia die

infra Octavam, prima die post Dominicam Lectiones ij. et iij. Nocturni, et *Añā* ad Benedictus, et Magnificat, dicuntur de tertia die infra Octavam, et sic deinceps de aliis. Lectiones tamen j. Noct. de Epistola ad Romanos omittuntur, et pro his sumuntur de Epistola prima ad Corinthios, quę sequuntur post Dominicam; et de ea legitur etiam post Octavam usque ad Dominicam sequentem.

SECUNDA DIE

Infra Octav. Epiphania.
In primo Nocturno.

De Epistola ad Romanos.

LECTIO j. Cap. 9.

VERITATEM dico in Christo, non mentior, testimonium mihi perhibente conscientia mea in Spiritu sancto: quoniam tristitia mihi magna est, et continuus dolor cordi meo. Optabam enim ego ipse anathema esse a Christo pro fratribus meis, qui sunt cognati mei secundum carnem, qui sunt Israelite, quorum adoptio est filiorum, et gloria, et testamentum, et legislatio, et obsequium, et promissa: quorum patres, et ex quibus est Christus secundum carnem, qui est super omnia Deus benedictus in sæcula. Amen.